

Monumentnummer*: 518884

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82823/149

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Budel-Dorplein Cranendonck Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Budel-Dorplein

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Budel G 1373

Omschrijving**

Inleiding

VILLA DE WARANDE, gebouwd in 1926 naar ontwerp van architect De Koning uit Brussel als directiewoning in Budel-Dorplein. Het pand maakt onderdeel uit van het fabrieksdorp, zoals dat vanaf 1892 werd opgezet door de gebroeders Dor ten behoeve van de door hen opgerichte zinkfabriek. De stijl van de villa is die van een Belgisch landhuis uit de negentiende eeuw met eclecticismische elementen. De villa wordt omringd door een grote, deels formele tuin van 2,7 ha en heeft uitzicht op het Ringselven.

Omschrijving

Het tweelaagse, deels onderkelderde pand heeft een vierkante plattegrond. De gevels zijn opgetrokken uit Belgische rode baksteen, de vensters en deuren hebben brede omlijstingen van zachtgeel gesausde natuursteen. Op het mansardedak liggen leien in maasdekking. De villa is op een trapsgewijze verhoging gebouwd, geaccentueerd door buxushagen.

De westgevel die gekeerd is naar de oprijlaan heeft drie vensterassen met kruisvensters, voorzien van kleine roedenverdeling. Tussen de vensters bevinden zich vierkante blokken van zandsteen met band- en knopdecoratie. De ver uitkragende gootlijst rust op klosjes. De drie getoogde dakkapellen hebben eveneens ramen met kleine roeden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De noordgevel bevat de centrale hoofdingang met half rond bovenlicht met sierroeden. Aan weerskanten van de deur is er een zesruits venster. Ter linkerzijde bevinden zich nog twee zesruits ramen, rechts een kruisvenster met daarboven een rechthoekig sierblok zoals aan de westgevel. Boven de deur bevindt zich een groot rondboograam met glas-in-lood en sierroeden. In het dakgedeelte bevinden zich drie dakkapellen.

De oostgevel bevat de garage. Zowel deze deuren aan de linkerzijde van de gevel als een paneeldeur in een middenportiek en een paneeldeur rechts hebben bovenpanelen met zesruits ramen.

Tussen laatstgenoemde deuren bevinden zich twee kruisvensters.

Een trap met ijzeren sierhek leidt naar de paneeldeur links in de gevel op de beletage en naar de formele tuin aan het ven. Op deze verdieping en daar boven bevinden zich kruisvensters, rechts twee zesruits vensters. Dit dakgedeelte heeft twee dakkapellen.

De zuidgevel heeft een symmetrische raamindeling van drie vensters met sierijzeren raamhekjes en is links uitgebreid met een zeer grote serre. Er zijn drie dakkapellen.

Het interieur bevat een grote monumentale entree en beslaat een fors deel van de begane grondverdieping. De kamerindeling is behouden gebleven, de decoratieve elementen zijn verdwenen. Op de zolderetage bevinden zich de kamers die bestemd waren voor de dienstboden en de chauffeur.

Waardering

De villa is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van De Kempen, namelijk de stichting van fabrieksnederzettingen met woningen voor alle sociale lagen, het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het woonhuis onder invloed van de industrialisatie. Het object is van architectuurhistorisch van belang door de rijke stijl en detaillering, die het karakter van een representatieve fabrikantenvilla versterken. Het huis is van belang vanwege de architectonische gaafheid van het ex- en interieur. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel, het als gezicht te beschermen fabrieksdorp Dorplein. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische, bouwtechnische en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument